

III. ROČNÍK TURNAJA BLMF PROTI RASIZMU A INTOLERANCIÍ

Milí futbaloví priatelia,

aj aktuálny ročník Turnaja sa koná v rámci celoeurópskej iniciatívy FARE Action week. Ide o iniciatívu, do ktorej sa už vyše desať rokov každý október zapájajú amatérske či profesionálne kluby, zväzy, ale najmä fanúšikovia, ktorí si myslia, že rasizmus ani podobné prejavy nepatria na futbalové štadióny. Turnaj už tradične organizuje Bratislavská liga v malom futbale (BLMF.sk) v spolupráci s OZ Ľudia proti rasizmu.

Na doterajších dvoch ročníkoch sa na turnaji predstavili futbalové osobnosti ako Ladislav Pecko, Branislav Obžera, Jozef Baroš, Miloš Tomáš, Július Šimon, Leonard Kweuke, Vojin Prole, Marián Šuchančok, Vladimír Sendrei, Marián Tomčák, Igor Chalupka a ďalší. Súčasní či bývalí ligoví hráči, tréneri a funkcionári nastupujú v dresoch výberu Aliasa Lembakoalihu – veľvyslanca ĽPR a FARE proti rasizmu vo futbale, ktorý v areáli Karloveského športového klubu nechýba ani tento rok.

Cieľom akcie je prispieť k odstráneniu neznášanlivosti a preduskov voči hráčom tmavej farby pleti, iného pôvodu či vierovyznania. Len s rešpektom k rozmanitosti sa do diania v slovenskom futbale podarí zapojiť viac príslušníkov menších, imigrantov či cudzincov.

Alias Lembakoali: Aby dostali aj oni šancu

Zastúpenie menších či imigrantov v športových kluboch je na Slovensku minimálne. Môže to byť tým, že Slovensko nie je až tak otvorená krajina, ako sa to prezentuje. Mám dojem, že všetko čo je cudzie, vzbudí okamžité obavy. Obavy z inej mentality, kultúry. Iný prípad sú Česi, ktorých je v slovenskom futbale dost' a sú prijímaní ako „bratia“ vzhľadom na históriu. Pritom na Slovensku pôsobia cudzinci nielen z Česka. A viacerí z nich, takí čo tu už viac rokov žijú poznajú tunajšie futbalové prostredie minimálne rovnako dobre, ak nie lepšie. Preto si myslím, že ak by dostali aj oni šancu, mohli by priniesť rôznorodejší postoj k veciam tým, že vyrástli v inej kultúre.

V prípade Rómov ide o zrkadlo celej spoločnosti. Sú v nej postavení na okraj a tak je to aj vo futbale. Je to škoda, lebo napríklad rómsky futbalový manažér či funkcionár by vedel prilákať rómske deti k futbalu, pretože by k nemu mali väčšiu dôveru. Z takéhoto vzťahu by iste vzišlo viacero skvelých športovcov a Slovensku by to len prospelo.

Alias Lembakoali

Bývalý výborný útočník Matadoru Púchov a Interu Bratislava. Viacnásobný reprezentant Stredoafrickej republiky. Od roku 2008 je veľvyslancom FARE a o.z. Ľudia proti rasizmu pre boj proti rasizmu vo futbale v SR. Podporuje antirasistické aktivity a jeho zmiešaný tím futbalových hviezd vystúpi na tomto turnaji už po tretí raz. Lembakoali sa tiež aktívne zúčastňuje konferencií UEFA či FARE.

Nielen menšiny môžu byť na nich hrdé

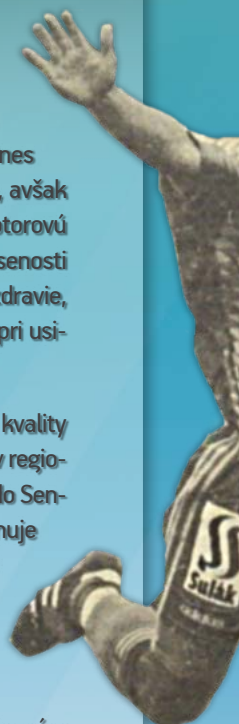

Peter Radič

Rómskych futbalistov v najvyšších futbalových súťažiach je ako šafranu. Jedným z úspešných by mohol byť hráč dorastu Dukly Banská Bystrica Peter Radič. Prepracoval sa tam z okresnej súťaže v Kokave nad Rimavicou, kde za zápas dokázal strelit' aj 10 gólov! Dnes je stabilnou súčasťou kádra „A dorastu“ trénera Jána Roháča. Nedávno prekonal zranenie, avšak postupne sa opäť dostáva v strede zálohy do tempa. Sám seba označuje za neúnavnú „motorovú myš“, má 164 centimetrov a pravačkou vie vystrelit' poriadnu delovku. Radič už má skúsenosti z mládežníckych reprezentačných výberov, odohral v nich zatiaľ 6 zápasov. Ak mu vydrží zdravie, môže byť tým pravým vzorom nielen pre rómske deti. Dnes 18-ročný mladík by to mohol pri usilovnosti a zdraví dotiahnuť až do ligy.

To sa z Fil'akova podarilo počas kariéry dosiahnuť Eugenovi Barimu. Ten svoje strelecké kvality dokazoval v DAC Dunajská Streda či v FC Nitra. Po skončení kariéry Bari pôsobil aj ako tréner v regionálnych ligách. Bari bol elegantný a rýchly futbalista s citom pre zakončenie. Úspešným rómskym futbalistom bol aj Vlado Sendrei, ktorý ešte v bývalom Československu obliekal dres Rimavskej Soboty v II. Slovenskej národnej lige a dnes ešte trénuje futbalistov v okresnej súťaži. Za jedného z najznámejších futbalistov rómskeho pôvodu, ktorý hral aj za reprezentáciu tesne po vzniku SR je považovaný útočník Interu Bratislava Ján Stojka.

Niektorí rómski futbalisti, ktorí sa dostali do vyšších súťaží svoju príslušnosť k rómskej menšine neprejavujú verejne alebo si uvádzajú slovenskú národnosť. Je aj na nás, aby sme utvorili na štadiónoch prajnú atmosféru a podporovali športovcov či budúcich trénerov a rozhodcov bez ohľadu na ich pôvod. Nebudú tak mať dôvod skrývať sa a rešpekt k nim nám oplatia svojím talentom, gólmi a úspechmi na ihriskách či v kluboch.

Vladimír Sendrei : Niečo sa zlepšilo

Talentovaných rómskych futbalistov je na Slovensku veľké množstvo. Väčšinou však hrajú v regionálnych mládežníckych súťažiach. V dospelých vekových kategóriách vyššej úrovne sa neobjavujú. Až na výnimky je dôvodom tohto stavu zlá finančná situácia (chýbajúce materiálne zabezpečenie, cestovanie na pravidelné tréningy, iné výlohy). Vo väčšine sú ich rodičia i oni samotní v sociálnej núdzi a preto končia už v mládežníckych mužstvách.

Niektoré kroky zo strany oblastných futbalových zväzov sa zlepšili a máme už aj nových hlavne mládežníckych trénerov. Ja sám som trénerom mužstva v oblastnej súťaži a sú v ňom rómski i nerómski futbalisti. Nesmiem zabudnúť, že máme aj rómskych rozhodcov.

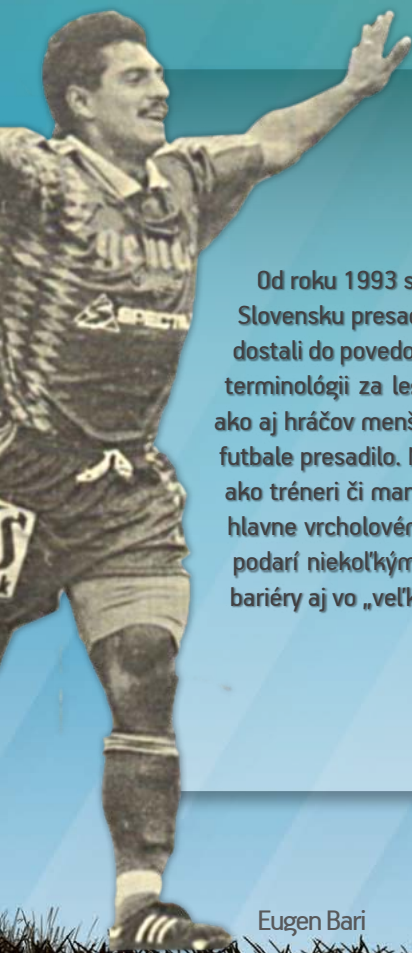
To či by Rómovia mohli mať vyššie zastúpenie vo vrcholovom futbale resp. vo vyšších súťažiach či už ako hráči, tréneri alebo funkcionári závisí aj od ochoty SFZ. Za dôležité v tomto smere považujem zvolávanie seminárov rozhodcov, trénerov, manažérov. Tam im treba prízvukovať potrebu dať šancu záujemcom z radov rómskej menšiny a vyzdvihovať príklady tých, ktorí už pracujú alebo pracovali vo futbale. Viem a som si istý, že veľa Rómov má záujem o takéto pozície, ale existuje medzi nimi obava z predsudkov a nedôvery zo strany ľudí, ktorí o tom rozhodujú. Treba začať od oblastných súťaží, nájsť dobré príklady a posúvať takýchto ľudí vpred. Mám pocit, že zatiaľ tu chýba väčšia ochota zo strany futbalových činníkov a robia sa rozdiely. To sa musí odstrániť v prvom rade.

Vladimír Sendrei

Rómsky aktivista, umelec, bývalý futbalista.

S futbalom začal v Kokave nad Rimavicou. Vrchol kariéry prežil v drese Rimavskej Soboty, za ktorú nastupoval v II. Slovenskej národnej lige. Trénoval mužstvo Kokavy nad Rimavicou, dnes trénuje HmčiarSKU Ves. Sendrei trénoval aj výber SPOLU zložený z rómskych a nerómskych futbalistov zo Stredného a Východného Slovenska. Bol tiež viackrát delegátom na antirasistických konferenciách UEFA.

Eugen Bari

Minority a imigranti

Od roku 1993 sa v slovenskom futbale vystriedalo mnoho hráčov z Afriky či Južnej Ameriky. Viacerí z nich sa na Slovensku presadili dlhodobjšie a trvalejšie. Niektorí z nich zostali žiť na Slovensku. Aj vďaka týmto hráčom sa dostali do povedomia verejnosti skupiny ľudí, ktoré označujeme za menšiny, imigrantov či cudzincov, vo futbalovej terminológii za legionárov. Na druhej strane, iba veľmi málo hráčov iného pôvodu, vierovyznania či národnosti, ako aj hráčov menšinového zázemia narodených na Slovensku, najmä z radov rómskej menšiny, sa v slovenskom futbale presadilo. Nie sú výraznejšie zastúpení ani počas aktívnej športovej kariéry ako profesionálni futbalisti, ani ako tréneri či manažéri v rámci klubov či ďalších futbalových štruktúr. Poukazuje to na mieru prístupu k futbalu, hlavne vrcholovému, pre menšiny či komunity imigrantov žijúce na Slovensku. Veríme, že z terajších talentov, sa podarí niekoľkým presadiť a vytvoriť tak úspešné vzory pre ďalších. Takisto by sme spoločne mali odbúravať bariéry aj vo „veľkom futbale“ na rôznych úrovniach, pretože akceptovaním rozmanitosti môžeme sami len získať.

Michal Riečanský, Koordinátor futbalového projektu v O.Z. Ľudia proti rasizmu

Unite Against Racism Development Programme in Eastern Europe (EEDP)

Ide momentálne o dlhodobý a hlavný projekt celoeurópskej siete FARE (Football against Racism in Europe). Jeho hlavným cieľom je vytvorenie antirasistického zázemia a aktivít okolo Majstrovstiev Európy 2012 v Poľsku a na Ukrajine. Tento projekt beží simultánne v Poľsku, na Ukrajine, v Maďarsku a na Slovensku.

EEDP má niekoľko hlavných zameraní: monitorovanie krajne pravicových, rasistických a diskriminačných prejavov na štadiónoch, podporovanie inklúzie minorít do futbalového diania v partnerských krajinách, budovanie sietí a spoločných aktivít a postupov v partnerských krajinách, podpora „grass-roots“ iniciatív a zvyšovanie povedomia o problematike rasizmu.

Na Slovensku v rámci EEDP prebiehajú viaceré aktivity pod vedením slovenského partnera siete FARE – OZ Ľudia proti rasizmu. Jednou zo súčastí je práve monitorovanie a ohlasovanie rasistických, diskriminačných alebo krajne pravicových prejavov na štadiónoch pre East Europe Monitoring Centre FARE so sídlom v Poľsku, ktoré tieto prejavy zbiera a postupuje ďalej partnerom FARE a centrále európskeho futbalu UEFA. Zobierané incidenty z posledných rokov je možné nájsť na stránke www.futbal.rasizmus.sk, alebo zosumarizované v publikácii OZ Ľudia proti rasizmu pod názvom Správa o prejavoch rasizmu, antisemitizmu, nacionalizmu, neonacizmu a ďalších typoch intolerancie na futbalových štadiónoch 2008/2009 (vo verzii PDF Správu hľadajte na: www.futbal.rasizmus.sk/dokumenty).

Ďalším z hlavných zameraní projektu je podpora rómskej menšiny v ich prístupe k futbalu a taktiež využitie futbalu ako prostriedku na prekonávanie predsudkov a stereotypov. V poslednom roku sa uskutočnilo viacero aktivít na lokálnej úrovni. Napríklad viacero iniciatív proti rasizmu ale i ďalším typom intolerancie v rámci FARE Action Weeku 2009. V tejto oblasti sú vyvíjané aj dlhodobé aktivity, napríklad dlhodobá schéma na podporu inklúzie rómskych trénerov. Už druhý rok pôsobí amatérsky tím zložený z rómskych a nerómskych hráčov v Bratislavskej lige v malom futbale (BLMF). Na poli mládeže sa tento rok rómski chlapci zo Záhoria zúčastnili multikultúrneho turnaja vo Viedni v rámci výberu futbalistov Interu Bratislava. Bolo im poskytnuté aj materiálne zabezpečenie (kopačky, lopty, dresy).

EEDP je 3-ročný projekt zameraný na budovanie komplexného anti-diskriminačného zázemia v stredoeurópskom regióne. Veríme, že jeho výsledky budú po jeho ukončení viditeľné a do futbalového života na Slovensku sa zapojí viac menšín či imigrantov.

Ľudia proti rasizmu, občianske združenie
P.O.BOX 33, 820 04 Bratislava
tel./fax: 02/16 356, info@rasizmus.sk
www.rasizmus.sk

www.farenet.org
fare
FOOTBALL AGAINST RACISM IN EUROPE

Football Against Racism in Europe
PO Box 29544, UK-EC2A 4WR London, UK
info@farenet.org
www.farenet.org

Bratislavská liga v malom futbale
Priemyselná 9, 821 09 Bratislava
jozefvaclavabc@gmail.com
www.blmf.sk